

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
TERNEUZEN**

04 De tweede
verzoeking

06 Zout der
aarde

20 Volle verantwoordelijkheid

Hemels onderwijs uit de natuur

ds. G.P. van Nieuw Amerongen, Nijkerk

Het was de laatste maal dat Bildad in het vorige hoofdstuk het woord genomen heeft. Jobs vrienden waren gekomen met de bedoeling hem te troosten. Hadden ze Job maar, zoals de vrienden van de geraakte deden, aan de voeten van de grote Heelmeester gebracht. Maar in plaats daarvan hebben ze Gods werk in Job voor verdacht gehouden.

► Hij bindt de wateren in Zijn wolken, nochtans scheurt de wolk daaronder niet.

Job 26:8

Zo ook Bildad als hij in Job 25 nog eens fijntjes Job vraagt of een mens die van een vrouw geboren is zuiver is? Nee, natuurlijk niet. Het kan niet anders: Job is een huichelaar, die volhardt om zijn zonden te bedekken.

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE TERNEUZEN

Nadat er in 1848 in Terneuzen een kerkelijke gemeente is ontstaan, worden de kerkdiensten aanvankelijk in enkele woningen gehouden. Ook komt men 's zomers wel bijeen in de schuur van ouderling A. Dekker aan de Axelseweg. Vanaf 1866 kerkt men echter in de Vlooswijkstraat. In

1895 wordt de gemeente toegelaten tot het kerkverband van de Ledeboeriaanse gemeenten. In 1953 gaat het grootste deel van de gemeente over naar de Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Degenen die niet meegaan komen vanaf 31 januari 1954 als afdeling van Axel in Pro Rege, het jeugdgebouw van de Gereformeerde Kerk, bijeen. Op 9 april 1957 volgt de instituering tot zelfstandige gemeente en op 13 april 1960 neemt ds. W. Hage een nieuw kerkgebouw aan de Frans Halslaan in gebruik. Op 29 november 1994 wordt de huidige kerkzaal (met 460 zitplaatsen) in gebruik genomen. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'In Uw huis' en in 'Breken en bouwen'. Het aantal belijdende leden bedraagt 266, het aantal doopleden 168.

Daarom heeft de Heere hem zo gestraft. Met grote klem wees Bildad op Gods majesteit en 'het grote getal Zijner benden', zoals hij de engelen-machten noemt, die de Heere bijstaan in het straffen van de goddelozen. Het is in heilige ironie dat Job Bildad antwoordt en uitroept: 'Hoe hebt gij geholpen dien die zonder kracht is, en behouden den arm die zonder sterkte is' (Job 26:2). Job wil zeggen dat Bildad hem niet geholpen, laat staan getroost en behouden heeft. In plaats van hem bij te staan in zijn lijden, en hem te onderwijzen in de onbegrepen wegen die de Heere met Job houdt, heeft Bildad hem, onterecht, gezocht te verschrikken met Gods vreselijke majesteit over de onboetvaardigen. Onterecht, want Job was geen onbekeerde die gedaagd moest worden voor Gods heilige majesteit. Job was ook geen huichelaar die de gloed van Gods alwetendheid probeerde te ontwijken. Dat moeten we goed verstaan. De woorden van Bildad bevatten wel een algemene waarheid.

Hoe nodig is het dat we in de prediking voor Gods rechterstoel gedaagd worden. God is onze Rechter voor Wie we rekenschap moeten afleggen. Nee, God zal nooit met terzijde schuiven van Zijn recht een vriendelijk Ontfermer zijn. Maar de vrienden van Job wilden de waarheid van het wrekende recht Gods toepassen op een man die in een heel andere toestand verkeerde.

Versterken en oefenen

De Engelse verklaarder Hutcheson schrijft dat er maar zeer weinigen zijn, zelfs onder Gods volk, die geoefend zijn in de kunst van het versterken van het geloof. Dat geloof van Job wilde de Heere Zelf gaan versterken en oefenen. Wat de vrienden niet kunnen, gaat de Heere Zelf aan Job leren vanuit de natuur. Hij laat Job zien hoe Hij 'de wateren bindt in Zijn wolken'. Job mag gaan vertellen hoe wonderlijk dat is. God maakt dat de wolken uit de dampen der aarde opwaarts stijgen, en door Zijn voorzienigheid in de lucht zo samenklonteren dat zij schijnen in zakken gebonden

te zijn (kanttekening 23). Dat is het werk van de almachtige Schepper, Die in Zijn Vaderlijke voorzienigheid zo zorgt. Hebt u Gods wijsheid en goedheid in de werken van Zijn onbevattelijke voorzienigheid ook weleens mogen zien?

Job ziet nog meer, aangeduid in de tegenstelling van het woordje 'nochtans'. Nochtans, hoewel de wolk zo zwaar is van de watermassa, scheurt ze niet. Het druipt slechts hier en daar, 'naar dat het den Heere belijft' (kanttekening 24). Hebt u zo ook weleens naar de wolken gekeken? Dat het een wonder was dat de wolken zich niet over u ontsloten hebben zoals in de dagen van Noach, toen God in Zijn grote toorn de wolken niet meer samenbond, maar ze leeg liet regenen in de volvoering van Zijn oordeel? Dan wordt Gods lankmoedigheid zo wonderlijk.

God is onze Rechter voor Wie we rekenschap moeten afleggen.

Zo gaat God vanuit Zijn werken in de natuur Job opleiden naar de kennis van Wie Hij is in Zijn Wezen. Als de Heere in het leven komt, gaat Hij Zichzelf bekendmaken in Zijn deugden, volmaaktheden en Goddelijke eigenschappen. Die deugden worden afgedrukt in de ziel. Als de ogen daarvoor opengaan, wordt Gods majesteit ook, of misschien juist wel, in het rijk der natuur gezien. Hoe dat het ganse schepsel zucht en als in barensoed is, moe geworden om de mens der zonde nog langer te dragen. Dan wordt het een wonder dat de Heere een ellendig schepsel nog draagt en spaart. En toch, het ongenoegzame daarin is: niet verteerd, maar ook niet behouden. Job kon met de kennis van Gods deugden voor zichzelf geen

verzoening bewerken bij die hoge God. Met alle genade die hem te beurt gevallen was, kon hij zijn zaak niet opgelost krijgen. Job had zoveel kennis aan Gods deugden gekregen, was smartelijk onderwezen in de kennis van Zijn eigen bestaan (denk aan Job 3, als hij zijn geboortedag vervloekt), en had een zicht op de Middelaar ontvangen (zie bijvoorbeeld de Mensenhoeder in Job 7, de Scheidsman in Job 9, de Borg in Job 17 en de Verlosser in Job 19). Hij roept het uit: 'Zie, dit zijn maar uiterste einden Zijner wegen; en wat een klein stukje der zaak hebben wij van Hem gehoord! Wie zou dan den donder Zijner mogendheden verstaan?' (Job 26:14).

Verzoening aanbrengen

De vrienden van Job waren geen vreemden van genade. Elifaz spreekt zelfs van een Godsontmoeting in zijn leven (Job 4), maar in deze weg kunnen ze Job niet bijstaan. Later zal Elihu, de jongere vriend meer licht ontvangen en ervan spreken: 'Mijn Vader, laat Job beproefd worden tot het einde toe' (Job 34:36). Hoe meer God Zich in Zijn majesteit en recht bekendmaakt, hoe kleiner en goddelozer Job in zichzelf wordt, totdat hij zichzelf mag gaan verfoeien in stof en as. De Scheidsman Die hij had mogen zien, moet gaan tussentreden en verzoening gaan aanbrengen. Daar maakt de Heere plaats voor. Als Job nu maar een klein stukje der zaak van God gehoord heeft, hoe weinig weten wij daar dan van? Als dit maar een klein stukje der zaak is, hoe groot moet die Almachtige Zelf dan zijn? Hoe meer kennis van die grote God, hoe meer ontdekking van onze nietigheid en onwaardigheid, hoe noodzakelijker de tussentreding van de Borg wordt.

Wat is de kastijding in Jobs leven nuttig gebleken. Nee, we hoeven niet naar drukwegen te verlangen. Wat kan een mens daar ook voor vrezen. En toch, ziende op de uitkomst bij Job, mochten we wel voorzichtig vragen: 'Zo doe Hij ook aan mij!' ♦

Uit:
**DE GENEZING VAN DE
BLINDE BARTIMEÛS**
Theodorus van der Groe
(uitg. Den Hertog, Houten, 2020).

ZEVEN LEERREDENEN over Lukas 18:35-43

Eerste deel

Lukas vangt zijn verhaal zo aan: 'En het geschiedde als Hij nabij Jericho kwam.' Hij laat deze omstandigheden voorafgaan om ons te berichten aangaande de tijd en de plaats wanneer en waar dit liefdadig wonderwerk van onze Zaligmaker geschied is, namelijk: toen Hij nabij Jericho kwam.

Jericho is een bekende stad in de Heilige Schrift. Het is de stad die de kinderen Israëls op zulk een wonderbare wijze, oudtijds, onder het dapper beleid van Jozua, nadat zij droogvoets door de Jordaan gegaan waren, door het blazen op ramshoorns zonder slag of stoot ingenomen hadden (Joz. 6). De stad lag aan de weg die van de Jordaan naar Jeruzalem ging. Daarom moest de Zaligmaker op Zijn reis naar Jeruzalem die stad voorbij. Dicht bij Jericho bevond zich nu deze arme, blinde man. Dit was een groot geluk voor hem, want had hij zich op deze tijd ver van Jericho bevonden, in een plaats waar de Heere Jezus op Zijn reis niet doorkwam, hij was denkelijk niet genezen geworden. Dan was hij blind gebleven tot aan zijn dood.

*De genezing van
de blinde Bartimeüs*

► Zo gelukkig zijn ook die mensen, die arme blinden, die zich op of dicht bij zulke plaatsen bevinden waar de Heere Jezus belooft voorbij te gaan, waar Hij Zich enige tijd ophoudt met de ernstigste en krachtigste genademiddelen en met de werkingen van Zijn Geest. O, als zij die middelen maar recht hoogachten, en weten te gebruiken, dan hebben zij grote waarschijnlijkheid dat Christus hun ook bekend zal worden, en dat Hij hen, als zij Hem ernstig en aanhoudend om Zijn hulp bidden, ook van hun blindheid zal genezen. Dat in tegenstelling tot andere ongelukkigen die ver vandaar wonen, waar Christus niet wil voorbijgaan. Gelukkig Jericho! Gelukkige stad of plaats, waar een almachtige en ontfermende Christus dichtbij is! O, als er nu maar arme en blinde zondaars zijn die vurig tot Hem roepen, dan zullen we zeker wonderen van Zijn genade zien.

Maar het geluk van deze arme, blinde mens was nog veel groter, als wij ook aanmerken dat dit de laatste keer was dat de Heere Jezus door Jericho ging, want Hij ging nu op naar Jeruzalem om daar te lijden en te sterven door de handen der overpriesters. Dat blijkt immers uit vers 31, waar de Heiland tot Zijn discipelen zegt: 'Zie, wij gaan op naar Jeruzalem'. Na dezen zou Hij te Jericho nooit wederkomen en langs deze weg zou Hij niet weer voorbijgaan. Daarom was het wel een groot geluk voor deze arme, blinde mens, dat hij nu juist langs deze weg gevonden werd, nu Christus daar voor de laatste maal voorbijging. O, hij had niet langer moeten wachten, hij kwam nog juist bijtijds. Maar hij had geen tijd over, want hij zou Christus daar nimmer meer vinden.

O, mijn geliefden! Laat ons bedenken dat misschien Christus nu ook Zijn laatste reis hier bij ons maakt en dat wij Hem na dezen niet weer zien zullen! O, wie weet of dit niet de laatste rustdag is dat wij de stem van Christus en het geruis van Zijn voetstappen hier zullen horen. Wie weet of wij niet haastig en schielijk zullen sterven, gelijk zoveel andere mensen. Wij zijn immers geen minuutje levenstijd verzekerd!

► wordt vervolgd

De tweede verzoeking

ds. C. Harinck, Kapelle

Werp Uzelven nederwaarts.

Mattheüs 4:6

De duivel had getracht het vertrouwen van Jezus in Zijn hemelse Vader omver te werpen door gebruik te maken van Zijn lichamelijke zwakheden, uitputting en honger. Die aanval was stukgelopen op Jezus' onderwerping aan de wil van God.

Nu het de duivel niet gelukt was om via lichamelijke zwakheid Jezus ongehoorzaam aan Zijn Vader te maken, valt hij Jezus aan op Zijn geestelijke gesteldheid, Zijn zoeken van de eer van Zijn Vader. Jezus maakte het tot Zijn grote missie Gods Naam te verheerlijken. Hij kon aan het eind van Zijn leven zeggen, wat niemand van ons zeggen kan: 'Ik heb U verheerlijkt op de aarde' (Joh. 17:4). Deze zielsgestalte wil satan nu breken. Hoe zou zijn naam vereerd worden indien hij Gods Zoon tot mistrouwen aan Zijn Vader en tot zoeken van Zijn eigen eer kon brengen!

'Toen nam hem de duivel mede naar de heilige stad en stelde Hem op de tinne des tempels' (Matth. 4:5). Het staat er zo eenvoudig. Wat een macht heeft de duivel! Zijn gaven en macht waarmee God hem had bedeeld, zijn wel door de zonde aangetast en verdorven, maar hij bezit nog grote vermogens en grote intelligentie. De duivel was in staat Jezus mee te nemen naar Jeruzalem en hem op de hoogste top van de tempel te plaatsen.

Wat een subtiel gekozen plaats om de Zoon van God tot ongehoorzaamheid

aan Zijn Vader te brengen. Alles sprak hier van de heerlijkheid van de God van Israël en van de gelukzaligheid van hen die op Hem vertrouwen. Jezus zag Zichzelf daar afgebeeld in het altaar, in de priesterdienst en vooral in de lammeren die ter slachting werden geleid. Hij zou deze schaduwen door gehoorzaamheid vervullen en Zichzelf als een lam ter slachting laten leiden.

Beroep op de Bijbel

Toen Jezus op de hoogste top van de tempel stond, zei de duivel tot Hem: 'Indien Gij Gods Zoon zijt, werp Uzelven nederwaarts; want er is geschreven, dat Hij Zijn engelen van U bevelen zal, en dat zij U op de handen zullen nemen, opdat Gij niet te eniger tijd Uw voet aan een steen stoot' (Matth. 4:6). Deze derde verzoeking begint weer met een: 'Indien'. Satan brengt naar voren wat er staat geschreven in Psalm 91: 'Want Hij zal Zijn engelen van u bevelen, dat zij u bewaren in al uw wegen. Zij zullen u op de handen dragen, opdat gij uw voet aan geen steen stoot'. De duivel gebruikte de Bijbel. Dan moeten we bijzonder oppassen. Gods heilig en

betrouwbaar Woord in de mond van de leugenaar van den beginne. Hoe gevaarlijk is dit!

Hij begint met te zeggen:

‘Indien Gij Gods Zoon zijt...’. Indien U werkelijk de beminde Zoon van de Vader bent, zal God voor U zorgen. Daarom: ‘Werp Uzelven nederwaarts’. De engelen zullen U opvangen. De menigte op het tempelplein en heel Jeruzalem zal U eren als de uit de hemel neergedaalde Messias. Heel de wereld zal erkennen dat U de Zoon van God bent. Zie af van de weg naar Golgotha. Er is een gemakkelijker weg.

Wat horen we hier het sissen van de oude slang: u zult de dood niet sterven, maar als God zijn. Dat is een leer van zaligheid zonder bekering en geloof. Dat is een Jezus zonder bloed, een zaligheid zonder Golgotha's kruis. Het is de leugen van de duivel. Wanneer we goed luisteren, horen

De duivel gebruikte de Bijbel. Dan moeten we bijzonder oppassen.

we hoe hier de waarheid in leugen wordt veranderd. Onder de schijn van vertrouwen op God moet Jezus Zich naar beneden werpen en God dwingen Zijn engelen te zenden om Hem van de dood te redden. Dat is geen vertrouwen op God, maar dat is God dwingen te doen wat ons eer en roem brengt. Wat een duivelse verzoeking!

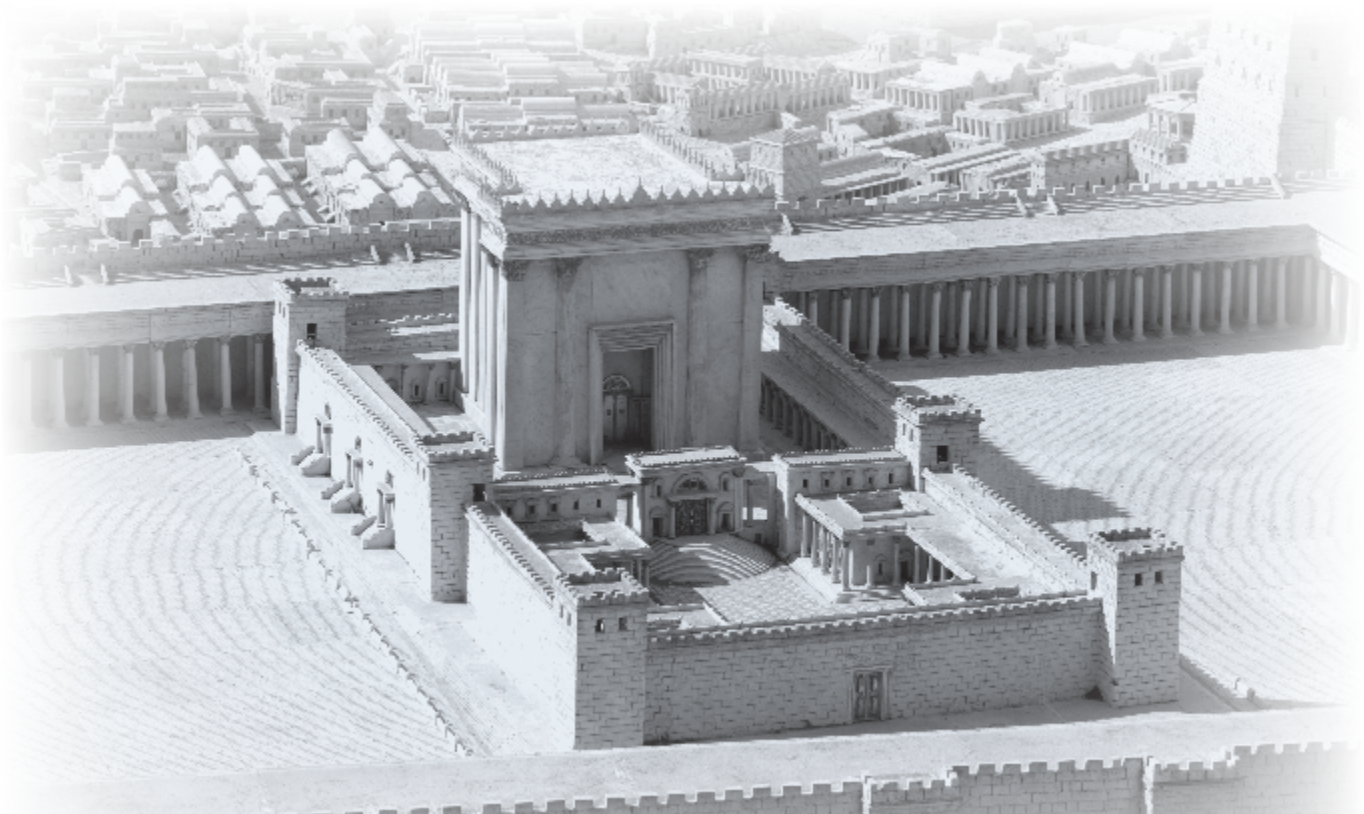
Jezus' antwoord

Mattheüs zegt dat Jezus de duivel antwoordde: ‘Er is wederom geschreven: Gij zult den Heere uw God niet verzoeken’ (Matth. 4:7). Jezus corrigeert de duivel. Hij zegt: U mag een woord dat God gesproken heeft niet isoleren van de andere woorden

die God heeft gesproken. God heeft ook gezegd dat we Hem niet mogen verzoeken, dat is: dwingen tot een bepaalde daad. Jezus zou door Zich naar beneden te werpen Zichzelf moedwillig in gevaar begeven en de

Vader dwingen Hem te bewaren. Jezus veroordeelt de wijze waarop de duivel met de Bijbel omgaat. Ketteren hebben de gewoonte bepaalde uitspraken van God te isoleren van het geheel van de Bijbel. Dat is: God iets laten zeggen wat niet overeenstemt met het geheel van Zijn Woord. Het is alsof Jezus de duivel zijn zwaard uit handen neemt en hem met zijn eigen zwaard slaat. Er is nog iets anders geschreven in de Thorah, namelijk: ‘Gij zult de Heere uw God niet verzoeken’ (Deut. 6:16). Jezus behoudt de burcht en de vijand wordt afgeslagen. ♦

► volgende week de derde verzoeking

► ‘Toen nam Hem de duivel mede naar de heilige stad en stelde Hem op de tinne des tempels’.

Zout der aarde

Het is nodig dat we in deze wereld beproeven wat de wil van God is. Dan toetsen we de actualiteit aan de Bijbel, zoals de naam van deze rubriek aangeeft.

ds. G.W.S. Mulder, Ridderkerk

Wij mogen dat niet doen vanuit een soort neutrale positie. Want de Bijbel geeft ons een Goddelijke opdracht: 'Gij zijt het zout der aarde' (Matth. 5:13).

Wat is eigenlijk de betekenis van deze bekende zin? Joodse mensen in de Bijbeltijd voelden die betekenis goed aan. In hun eredienst was zout belangrijk. Aan elk offer moest zout worden toegevoegd (Lev. 2:13). Zout geeft smaak. Wat geeft smaak aan de dienst van God? Dat is Zijn Woord. Offers en godsdienst buiten dat Woord behagen God niet. Daarom moest in de tempel altijd zout

voorhanden zijn; vlak bij het altaar.

De Heere Jezus heeft Zelf ook naar deze oude inzetting verwezen. Daarbij legde Hij uit dat deze instelling van het Oude Testament betekenis heeft voor ieders persoonlijk leven. 'Want een ieder zal met vuur gezouten worden, en iedere offerande zal met zout gezouten worden' (Mark. 9:49). Volgens Calvijn is voor elk mens het vuur van de beproeving nodig. Wie werkelijk volgens het Woord wil leven, wordt beproefd. En dat moet ook. Want door de beproeving komt het ware geloof krachtig naar voren.

► Onze samenleving kan wel wat zout gebruiken.

Dat is dus nodig voor de verspreiding van het Woord.

'Gij zijt het zout der aarde'. Wat betekent deze opdracht? De wereld heeft Gods Woord nodig. Anders is de wereld smakeloos voor God. En het is onze hoge roeping om dat Woord te verspreiden. Denk daar niet gemakkelijk over. Het zal u zelfverloochening kosten; het kost u uzelf. Dit kan niet zonder Gods genadewerk in uw hart. En dat wordt beproefd. Juist zo komt de versterkende smaak van het zout vrij. Dát is werkelijk leven naar het Woord. Zo zoeken ware christenen de eer van God. Verlangt u zo om uw naaste voor Zijn dienst te winnen?

Zout is nodig

Onze samenleving kan wel wat zout gebruiken. De eeuwen na de Reformatie waren verreweg de meeste mensen in Europa gedoopte christenen. Nu zijn zij een kleine minderheid geworden. Ter illustratie enkele cijfers van de Church of England. Van de kinderen die 1927 werden geboren, werd 70% gedoopt, in 2019 was dat 8%. Het aantal mensen dat Bijbelse woorden en principes uitdraagt, neemt ernstig af.

In Nederland zien we dat terug in de politieke verhoudingen. In mijn jeugdjaren telde het CDA meer dan 50 zetels in de Tweede Kamer. Nu zijn dat er nog 5. Door terugloop van de ChristenUnie-aanhang is de SGP nu de tweede christelijke partij in Nederland. Hier valt van alles over te zeggen en te relativeren. Maar onmiskenbaar zal voor het christelijk getuigenis meer en meer het oog op het bevindelijk gereformeerde volksdeel zijn gericht. Zijn wij in staat om verantwoording af te leggen? Bent u bereid om de Bijbel door uw levenswandel te laten zien?

Het christelijk getuigenis betreft alle terreinen van het leven. We kunnen denken aan thema's als de bescherming van het ongeboren en het aftakelende leven. Christelijke gezinnen worden gekenmerkt door liefde en geborgenheid voor kinderen. Maar denk ook aan de invulling van Bijbelse basisbegrippen als gehoorzaamheid, genade, eeuwigheid en

zonde. Hoe zullen onze medemensen ervan weten als u en ik deze dingen niet uitdragen?

Hoe komt dit christelijk getuigenis naar voren? Het kan zijn dat u daar woorden voor gebruikt. Maar het meeste zal worden overgedragen door uw voorbeeld. Daarbij moeten we bedenken dat er vaak meer afkomt op jongere dan op oudere generaties. Beseffen we dat voldoende? Laten we er dus oog voor hebben en elkaar erop wijzen. Onze jongeren verdienen uw stimulans en steun.

Echt zout?

De Bijbelse opdracht om het zout der aarde te zijn, wordt onder ons nog weleens aangehaald. Reformatorische christenen hebben de neiging zich terug te trekken in christelijk georiënteerde woonplaatsen. Dan concentreert het zout zich en dat is niet de bedoeling, zo wordt dan betoogd.

Nu heeft de Heere Jezus aan de opdracht om zout der aarde te zijn inderdaad een waarschuwing verbonden. Alleen is dat niet de waarschuwing van het samenklonteren. De waarschuwing luidt: 'Indien nu het zout smakeloos wordt, waarmee zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer toe, dan om buiten geworpen, en van de mensen vertreden te worden'.

Dát is dus de vraag, wáár u ook woont. Bent u alleen christen in naam? Hebt u zich altijd nog weten af te schermen voor de zeggenschap van de Bijbel? Dan zijn we nutteloos. Hoe is het met uw praktische Bijbelkennis? Willen we zout zijn, dan zal het Woord door ons hééngaan. Zo alleen gaan we er ook naar leven. Het is nodig dat u zichzelf ervoor overkrijgt. Zo is Gods genadewerk. Dit zijn in het Nieuwe Testament bij uitstek de beproevingen waarin het ware geloof wordt gelouterd en versterkt. Wie werkelijk wil zijn als het zout der aarde, heeft Christus nodig. Niet voor niets moest het zout in de oude eredienst zich bevinden bij het altaar.

De wereld heeft zout nodig. Hebt u de laatste tijd ook zo'n last van smake-loosheid? ♦

Het votum was genoeg

ds. M. Karens, Middelburg

Ze was een oude weduwe in de gemeente. Regelmatig bezocht ik haar. Het was nooit moeilijk om over de dingen van de eeuwigheid te spreken. Ze wist van het opzoekende genadewerk van God. Ook waren de woorden van de dichter van Psalm 119 voor haar beleving geworden: 'Gij zijt volmaakt, Gij zijt rechtvaardig, HEER'; Uw oordeel rust op d' allerbeste wetten. Uw loon, Uw straf beantwoordt aan Uw eer...'

De enige Middelaar en Verlosser was haar dierbaar en noodzakelijk geworden. De tekst die voor haar grote betekenis had gekregen en die ze vaak noemde was: 'Vertrouwende ditzelve, dat Hij Die in u een goed werk begonnen heeft, dat voleindigen zal tot op de dag van Jezus Christus' (Fil. 1:6). Een goed werk, namelijk van het geloof in Christus en de bekering tot God (kanttekening). Mag u ook bevindelijk weten van zo'n Goddelijk begin? Want in de wereld zeggen ze: Eind

goed, al goed. Maar in het licht van de eeuwigheid komt het aan op het goede begin! Nee, ze kon het niet altijd vasthouden. De dagen van de duisternis, van strijd en twijfel zijn Gods kind niet vreemd. Het is dikwijls een leven van 'op en neer' (Ledeboer).

Een bezoek dat ik bracht, bleef mij bij. Ze kon nergens meer bij. Het was donker en de preken die ze thuis aan de kerktelefoon beluisterde, brachten daar geen verandering in. Ze wist goed dat zij het wel donker kon maken, maar nooit licht! Totdat ik op een morgen haar weer eens opzocht. Toen was het zo anders. Zij was zo anders! Ze vertelde: 'Dominee, toen u vorige week zondagmorgen alleen het votum

had uitgesproken, had u van mij amen mogen zeggen. Dit was genoeg. 'Onze hulp is in de Naam des HEEREN, Die trouw houdt en eeuwig leeft en Die nooit laat varen de werken van Zijn handen'.

De Heilige Geest bracht die zin in het hart en het geloof brak weer

door. Haar zaligheid lag in handen van de drie-enige God. Hij is en blijft zo getrouw als sterk voor ontrouwe afwijkers en twijfelaars. Hij laat nooit los, waar Hij aan begint. Hoort u het?

Het was maar één regel aan het begin van de kerkdienst. Ze had het al zo vaak gehoord. Maar nu had ze het door de kracht van de Geest innerlijk verstaan. Dan breken de banden en wordt het oprechte geloof weer gericht op de Voleinder van het geloof.

Het was een goed bezoek die morgen. Omdat onze God zo goed is. En een dwaze dominee maar denken dat de HEERE hele preken van anderhalf uur (of nog langer) nodig heeft! Is het op zondagmorgen ook weleens uw en jouw smeekbede: 'Ik ben niet waardig dat Gij onder mijn dak zoudt inkomen. Maar zeg het met een woord en ik zal genezen zijn van mijn dodelijke zondenkwaal'? Noemde de Heere Jezus dit niet een groot geloof? ♦

Hij laat nooit los, waar Hij aan begint.

1. De Heere regeert
2. De Heere zorgt
3. De Heere onderhoudt

De Heere onderhoudt

ds. M.L. Dekker, Lekkerkerk

Als de Heere Zijn Kerk bouwt, onderhoudt Hij ook Zijn gemeente door Zijn dienstknechten te sturen. Een zending weet dat eens de tijd zal aanbreken van afscheid nemen, als hij zijn werk kan overdragen aan lokale mensen. Dat is ook het doel van zendingswerk, dat er een lokale gemeente ontstaat die op zijn beurt het vuur van het Evangelie weer doorgeeft naar de omringende plaatsen.

Vrijdagavond 18 oktober 2024 was voor mij het hoogtepunt van de afgelopen twintig jaar. Mijn geliefde broeder, Ari Ben Dayan, lag geknield bij de handoplegging. Het ging door mij heen: wat is de Heere goed! En ik mocht zien: mijn taak is voorbij. Wat een voorrecht dat de Heere nu de gemeente Nechama ('Troost') een dienstknecht heeft gegeven uit Zijn eigen volk. Dat gaf stille verwondering. En het was ook tot verwondering om de blijdschap van de gemeente te zien waarmee ze hun nieuwe dominee verwelkomden, met zoveel warmte en liefde. Uit Nederland kreeg ik verschillende keren de vraag of het nu niet moeilijk voor mij was om zo'n grote stap terug te doen. Daar heb ik geen moment over nagedacht. Die gedachte is ook

helemaal niet in me opgekomen. Ik mocht zo verblijd zijn dat de Heere in een opvolger voorzien had. Boven bidden en denken had de Heere een lokale predikant gegeven aan de gemeente. Dit alles maakte het afscheid zoveel gemakkelijker.

De overdracht

Toen ik twee jaar geleden te kennen gaf dat de Heere me terugriep naar Nederland, gaf dat soms onbegrip in Nederland. Mensen vonden dat ik tot mijn emeritaat in Israël moest blijven. Tijdens mijn verlof werd ik daarover weleens aangesproken op straat. Kon ik wel weggaan? Gelukkig ben ik niet afhankelijk van wat mensen vinden, het is allereerst een zaak tussen de Heere en mijn ziel. Wij kunnen allerlei dingen bedenken

wat goed is voor de gemeente in Nazareth, maar de Heere bestuurt alles, tot het kleinste toe, naar Zijn welbehagen. Als ik tot mijn emeritaat in Nazareth gebleven was, dan had Ari menselijkerwijs gesproken nooit predikant kunnen worden, want dan kon ook hij, gezien zijn leeftijd, gelijk met emeritaat gaan. En zo zien we dat de Heere regeert, dat Hij boven alles staat en dat Hij ook Zijn Kerk onderhoudt. De broeders kerkenraad en ook de gemeente vonden het achteraf fijn dat ik mijn vertrek zo lang van tevoren aangekondigd had. Zo was er voldoende tijd om aan het idee te wennen en om naar de overdracht toe te werken.

Gebed en meeleven

Het is een groot voorrecht dat in Nof HaGalil een gemeente ontstaan is, die nu een eigen Joodse predikant heeft. Het is ook voor ons als Gereformeerde Gemeenten een voorrecht dat we daar met Gods hulp aan mee mochten werken. Er is veel gebed geweest, ambtelijk en persoonlijk. Wij danken u dan ook hartelijk voor al het meeleven dat we deze jaren uit de gemeenten mochten ontvangen. Dat was hartverwarmend, ook in het moeilijke laatste jaar van de oorlog. Wat blijft er voor u als taak over? Het gebed voor de bekering van Israël! Er liggen rijke beloften voor het volk waar de profeten en Paulus over spreken.

Brakel roept zijn lezers op in "De Redelijke Godsdienst": 'Veracht de Joodse natie niet. Laat dan de liefde der toegenegenheid tot hen uitgaan: Acht ze, eert ze, liefst ze!'

De tijd is donker en de vijanden rondom zijn vele. Laten we bidden dat de Heere de ogen zal openen van Hezbollah, Hamas en de mensen in Gaza voor de levende God van Israël. Bid ook voor de verdere toerusting die het deputaatschap zal geven aan de kerkenraad.

De Heere heeft ons meer dan twintig jaar behoed en bewaard, dat was ook de tekst waarmee ds. J. Driessen ons in 2004 uitzond, Psalm 121:5: 'De HEERE is uw Bewaarder, de HEERE is uw Schaduw, aan uw rechterhand'. Dat is waarheid geworden. Hem alleen de eer. ♦

► slot

Progressus, de bruggenbouwer

Werkgroep Onderwijs vanuit het Deputaatschap KGJO

Reformatorisch onderwijs is meer dan alleen kennisoverdracht. Het is een levensschool waarin het christelijk geloof, christelijke waarden en normen en een christelijke opvoeding hand in hand gaan. Om deze missie te verwezenlijken, is identiteitsgebonden personeel onmisbaar. Omdat zij het hart vormen van onderwijs dat geworteld is in Gods Woord.

In Nederland zien we al enkele jaren een tekort aan leraren in het primair en voortgezet onderwijs. Deze trend treft ook het christelijk-reformatorisch onderwijs, waar de vraag naar vakbekwame docenten en leerkrachten groter is dan het aanbod. Ondanks het sterke onderwijsnetwerk en de grote betrokkenheid van ouders en kerken (onlangs verscheen vanuit de kerken een paginagrote advertentie in het Reformatorisch Dagblad met de oproep om in het onderwijs te gaan werken), staan veel scholen voor de uitdaging om collega's aan te trekken die passen bij hun identiteit en kwaliteit.

Factoren die bijdragen aan het tekort in het reformatorisch onderwijs zijn onder andere de vacatures die er in vrijwel alle sectoren zijn, de toenemende vergrijzing, de afnemende instroom van jonge en startende leraren en de werkdruk in het onderwijs.

Om vacatures tegen te gaan en de instroom van leraren te bevorderen, is vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen de opdracht gekomen onderwijsregio's te vormen. Elke onderwijsinstelling dient zich aan te sluiten bij zo'n onderwijsregio.

Het is een bijzonder voorrecht dat onze vraag om een christelijk-reformatorisch onderwijsregio te vormen, toegekend is. De regio heeft de naam Progressus en is een initiatief

van alle reformatorische scholen van primair onderwijs tot hoger beroeps-onderwijs. Met elkaar richten we ons op het versterken van onze scholen door onderwijsprofessionals te werven, te begeleiden en duurzaam te binden. De opleidingsscholen die Driestar-Educatief en het Hoornbeeck College, samen met de basisscholen en voortgezet onderwijs scholen vormen, hebben een prominente plaats binnen de onderwijsregio.

De rol van de onderwijsregio is veelzijdig en belangrijk voor de toekomst van het reformatorisch onderwijs. Progressus wil een stimulerende functie vervullen om slimmer en efficiënter samen te werken en gezamenlijk nieuwe initiatieven te verkennen. Progressus stimuleert en faciliteert onder andere:

1. **Werving en matching.** Progressus speelt een cruciale rol in het aantrekken en matchen van leraren die passen bij de identiteit van het reformatorisch onderwijs. Door middel van netwerkbijeenkomsten, wervingscampagnes en persoonlijke begeleiding worden potentiële leraren gestimuleerd om een baan in het reformatorisch onderwijs te overwegen. De wellicht bekende activiteiten van 'En dan ben je leraar' worden geïntegreerd in Progressus.
2. **Scholing en professionalisering.** Het is van groot belang om

bestaande leraren te ondersteunen in hun professionele ontwikkeling. Door cursussen en scholingstrajecten - onder andere werkplaatsen voor startende leraren en schoolleiders - helpt Progressus onderwijswerkers hun vaardigheden verder te ontwikkelen, hun werkplezier te verhogen en hun verbondenheid met het reformatorisch onderwijs te versterken.

3. **Talentontwikkeling en zij-instromers.** Progressus moedigt zij-instromers, professionals uit andere vakgebieden aan een carrièreswitch naar het onderwijs te overwegen. Door passende begeleiding en een heldere route naar bevoegdheid kan deze groep snel en effectief aan de slag.
4. **Onderwijsinnovatie en duurzaamheid.** Naast werving en scholing investeert Progressus in innovatie. Met onder andere initiatieven als een online leerplatform, aanpassingen in onderwijstijd en het opzetten van een vervangingspool, wil Progressus het onderwijsaanbod relevant en toekomstbestendig maken, zodat scholen niet alleen het huidige tekort oplossen, maar zich ook beter voorbereiden op toekomstige uitdagingen.

Door te investeren op bovenstaande thema's helpen we niet alleen om een brug te slaan tussen vraag en aanbod, maar stimuleren we ook het werken binnen het reformatorisch onderwijs. Want dat is méér dan een baan. Het is de prachtige opdracht om jonge mensen te begeleiden op hun levensweg, geworteld in Gods Woord en gericht op Gods eer. Het is van belang om zuinig te blijven op ons onderwijs. Dat vraagt om samenwerking, passende arbeidsvoorwaarden, een sterke visie op de toekomst van het christelijk reformatorisch onderwijs en blijvend gebed. Voel je de nood? Mogen we dan het prachtige werk in het onderwijs van harte aanbevelen? Jouw inzet kan het verschil maken! ♦

J. Flier, als projectleider verbonden aan Progressus en J. Lukasse, arbeidsmarktadviseur.
Meer informatie:
www.onderwijsregioprogessus.nl
Reageren kan naar:
p.kieviet@hoeksteenscholen.nl

De beloofde Messias

Abraham Hellenbroek

uitg. Den Hertog; 220 blz., € 24,50

Goede wijn heeft geen aanbeveling nodig. Dat geldt zeker van het werk van Abraham Hellenbroek. In 1976 verschenen dertien van zijn adventspreken, hertaald door ds. J. van der Haar. Van deze uitgave kwam onlangs een herziene derde druk uit. De preken zijn alle genomen uit het eerste deel van Hellenbroeks "Evangelische Jesaja". Ze spreken over de verwachting van de Messias, zowel bij het volk Israël als binnen de gemeente uit Joden en heidenen. De gekozen teksten geven ons verschillende Namen van de Messias, wisselend van Spruite, Immanuël en Zijn Namen uit Jesaja 9. Hellenbroek schildert Hem als Raad voor radelozen en als Wonderlijk in Zijn beminnelijkheid en noodzaak. Steeds klinken de liefelijke klanken van het Evangelie voor arme zondaren in zichzelf. Dat geldt al vanaf de opening van het boek:

'Gewoonlijk tempert de Heere de bedreigingen van Zijn toorn met lieflijke beloften van Zijn weldaden'. En het begin van een volgende preek spreekt over 'de waarheid en vastheid van beloften', namelijk als 'ja en amen in Jezus Christus. Ze vloeien uit Hem voort'. Een andere openingszin spreekt van de verwondering die bij advent past: 'Wonderlijk zijn des Heeren werken en de handelingen die Hij met Zijn volk komt te houden. Als het van alle zijden donker en duister is, laat Hij dikwijls op ongedachte wijze het licht doorbreken'.

Hellenbroek raakt niet moe zijn lezers aan te sporen om de 'verwonderlijkheid' van de Heere Jezus te zoeken en te onderzoeken. En als dat Kind ons gegeven is, moet dat blijken in het leven van alledag. Waar Hij door wedergeboorte een gestalte krijgt in wie geloven, moeten zij op Hem gaan lijken. Het roept op tot inkeer met vragen als: 'Hebt u in kleinheid en nederigheid enige gelijkvormigheid met de Heere Jezus?'

Aanbevolen voor persoonlijk gebruik of in leesdiensten.

ds. H. Brons, Moerkapelle

Meer dan overwinnaars

ds. G.H. Kersten

uitg De Banier; 232 blz., € 24,95

Toen ds. G.H. Kersten een serie artikelen over de Heidelbergse Catechismus in De Saambinder afrondde, schreef hij op 28 april 1927: 'Intussen dient een nieuwe artikelenreeks aangevangen. Ik heb mij voorgesteld een en ander te schrijven over Hebr. 11. Onder biddend opzien, dat de Heere ons moge besturen en ook voor die besprekingen plaats geve onder hen, die de Waarheid zoeken, zet ik mij dan tot deze taak'. Op 13 juni 1929 had hij na veertig meditaties die taak voltooid. De meditaties verschenen na zijn overlijden in boekvorm, onder de titel: "Meer dan overwinnaars" (1953).

Nu is Kerstens boek over Hebreeën 11 door Bart Bolier en Reinier van Klinken 'getrouwd hertaald en in de hedendaagse spelling overgezet'. De veertig meditaties zijn in deze nieuwe uitgave gestructureerd in

zes hoofdstukken, omlijst met een in- en uitleiding en doorsneden door een tweetal intermezzo's. Hoewel een toelichting op de werkwijze van beide heren helaas ontbreekt, doet dat niets af aan de waardering voor hun inzet om dit boek voor de lezers van onze tijd toegankelijk te maken.

Ds. J.W. Kersten schreef in een Voorwoord op de oorspronkelijke uitgave: 'Zelf las ik het werk met toenemende waardering; de verhandeling der geloofshelden uit Hebr. 11 is kostelijk; de geestelijke leringen zijn klaar en eenvoudig; zij zijn alle daarop gericht dat de levendgemaakten niet rusten voor en aler zij hun roeping en verkiezing hebben vastgemaakt in de kennis van Christus; (...) de wijze waarop de historiën der geloofshelden zijn behandeld, is zo aantrekkelijk en begrijpelijk dat jong en oud het werk graag ter hand zullen nemen; de stijl is sober en strak, zo wij dat van de schrijver gewoon zijn. Van hem gold het bekende woord: eenvoud is het kenmerk van het ware'.

Met deze woorden beveel ik de vernieuwde uitgave van "Meer dan overwinnaars" van harte bij u allen aan.

ds. J.J. Hoogerbrug, Krimpen aan den IJssel

Kerknieuws

BROEDER C. VOGELAAR (82) OVERLEDEN

Het overlijdensbericht van broeder C. Vogelaar overvalt ons. Na een ziekenhuisopname was hij herstellende van een dubbele longontsteking. In dit ziekenhuis wordt ook zijn vrouw in zorgelijke omstandigheden verzorgd. En dan ineens: onze broeder Vogelaar is niet meer! Ons hartelijk meeleven gaat uit naar zijn vrouw, hoewel voor mensen niet meer bereikbaar. En naar zijn talrijk nageslacht, dat veel in hem verliest.

Zo nu en dan hadden we mailcontact, van hart tot hart mag ik wel zeggen. Hij bleef toch mijn broeder! Er zijn heel droeve dingen gebeurd. De zonde is ontluisterend. De beslissing door kerkelijke vergaderingen moet worden gerespecteerd. Maar toch willen we als redactie zijn heengaan niet onvermeld laten, wetend hoe hij vanaf 1977 de gemeenten hier en aan de overzijde van de oceaan met stichting heeft gediend. Ook konden we jarenlang als redactie van De Saambinder een beroep op hem doen, om de rubriek 'Van overzee' te verzorgen. Een graag gelezen rubriek, waarin zijn hart sprak!

In één van de laatste mails schreef hij me:

'Er wordt wellicht veel gepraat en dat is begrijpelijk. Ik hoop dat er ook gebedeld mag worden. De Heere mocht het willen geven... Mocht de Heere wonderen doen. Dat zou niet verdiend zijn. Alleen om Zijn lieve Naam. Geliefde broeder, meer weet ik niet te zeggen. Alleen dit: De Heere heeft me niet weggeworpen. Hij heeft me liefelijk omhelsd en dat is niet te begrijpen... met een preek over 1 Johannes 1:9: 'Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonde vergeve en ons reinige van alle ongerechtigheid'. O dat wonder, de Heere heeft laten weten dat Hij om dat dierbare bloed van Christus waarvan de kracht was ervaren, niets meer op me tegen had. In plaats van een pak slaag kreeg ik een kus en dat leidde tot diepe verwondering. O, dat ik toch goed van Hem, mijn dierbare Koning, zou mogen spreken.'

Nu begrijpt u misschien dit bericht beter...

Namens de redactie, ds. G.J. van Aalst

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Goes,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid;
te Lelystad,
ds. W.A. Zondag te Dordrecht.

BEDANKT

voor Alblasserdam,
ds. G. van Manen te Elspeet;
voor Berkenwoude,
ds. A.T. Vergunst te Carterton
(Nieuw-Zeeland);

voor Klaaswaal
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk
voor Chilliwack (British Columbia,
Canada), 's-Gravenzande en Houten,
ds. P.J. de Raaf te Boskoop;
voor Grand Rapids-Covell Avenue
(Michigan, VS) en Sheboygan
(Wisconsin, VS),
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;
voor Naaldwijk,
ds. A.P. Baaijens te Aagtekerke;
voor Nieuwdorp,
ds. H.E.P. Fortuijn te Zwijndrecht;

voor Poortugaal,
ds. P. Mulder te Leiderdorp.

AANGEPASTE DIENST IN YERSEKE

Op zaterdag 25 januari (14.30 uur) wordt in de kerk van de Geref. Gemeente te Yerseke, Steeweg 37, een aangepaste kerkdienst gehouden. Ds. C. van Krimpen hoopt voor te gaan. Iedereen is hartelijk welkom.

Berichten

MEDEDELING WERKGROEP VOOR STUDENTEN

Studeer je en ben je op zoek naar een studentenkring in (de buurt van) de stad waar je studeert? Kom dan naar de winterconferentie op vrijdagavond 24 januari in Woerden en ontmoet medestudenten van verschillende kringen. Meer informatie op www.studentengergem.nl

WEEKEND JONG- WINSTUITVERLIES

Ben je jong getroffen of betrokken door verlies bij kanker? Heb je behoefte aan (h)erkenning van ervaring en steun door leeftijdgenoten? Geef je op voor het Jong-Winstuitverlies-weekend van vrijdag 24 op zaterdag 25 januari in Ottoland. De bijeenkomst is bedoeld voor jong-volwassenen in de leeftijd van

circa 18 tot 35 jaar. Meer info en aanmelden: www.winstuitverlies.nl

ZANGAVONDEN

Bodegraven - Bethelkerk, Dronensingel 2, zat. 25 jan., 19.45 uur, psalmzangavond, Leendert Kuiper, orgel, appelwoord L. Elenbaas, toelichting op de psalmen: oud. J. Melse; collecte voor ZGG.
Boskoop - Ichthuskerk, Mendelweg 20,

vr. 24 jan., 19.30 uur, jubileumavond
50 jaar Jonge Ichthusklanken, Jan Peter
Teeuw en Arie van der Vlist, orgel; col-
lecte voor ZGG.

Ridderkerk - Singelkerk, zat. 18 jan.,

19.30 uur, psalmzangavond met boven-
stem (Datheen en 1773), Pieter Hey-
koop, orgel, leiding ds. J.C. Kriekaart;
collecte voor Adullam (toegang vrij).

Waarde - Adullamkerk, zat. 25 januari,

19.30 uur, Sionskoor en mannenkoor
Elim, Cees van der Hart, orgel; spreker
deputaat L. Joosse; collecte voor Depu-
taatschap Israël.

Kerkdiensten

ZONDAG 19 JANUARI 2025

Aagtekerke 9.30 (H.D.) en 18.30 uur
ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 15.00 uur
ds. H.J. Agteresch; **Aalst** 9.30 uur ds.
R.T. Michielse; **Alblasserdam** 18.00 uur
stud. W. de Jong; **Amersfoort** 9.30 en
16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam**
10.00 en 18.00 uur stud. H.R. Keurhorst;
Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds.
R.A.M. Visser; **Arnhem** 10.00 uur ds.
P.G. Heijkamp en 18.30 uur ds. R.A.M.
Visser; **Barendrecht** 10.00 en 16.00
uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum**
9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn;
Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A.
Schreuder; **Benthuizen** 9.30 en 18.00
uur ds. G. Clements; **Berkenwoude**
10.00 en 19.00 uur stud. D. de Jong;
Bodegraven 10.00 uur ds. C.G.
Vreugdenhil en 19.00 uur ds. G.J.
Baan; **Borssele** 14.00 uur ds. L. van
der Kuijl; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur
ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 15.30 uur ds.
G. Pater; **Burgh-Haamstede** 10.00 en
15.30 uur stud. J. Kroon; **Capelle aan
den IJssel-Middelwatering** 10.00 en
16.30 uur ds. H. van der Heiden; **De
Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds.
B.J. van Boven; **Delft** 18.30 uur stud.
K.L. Blok; **Den Haag-Scheveningen**
15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Deventer**
15.00 uur ds. A.B. van der Heiden;
Dirksland 10.00 en 14.30 uur ds. G.P.
van Nieuw Amerongen; **Doetinchem**
19.00 uur ds. B. Labee; **Dordrecht**
10.00 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag;
Ede 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman;
Eindhoven 14.30 uur ds. R.T. Michielse;
Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van
Manen; **Emmeloord** 18.00 uur ds. J.
Janse; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur
ds. G. Heijkamp; **Enschede** 10.00 uur
ds. S.W. Janse en 15.00 uur ds. P.D.
den Haan; **Enter** 9.30 uur ds. A.B.
van der Heiden en 15.00 uur ds. A.
Schreuder; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur
ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 en
15.30 uur (H.D.) ds. A. Verschuure;
Goes 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der
Kuijl; **Gorinchem** (locatie: Hoefslag
11, Gorinchem) 9.30 en 18.00 uur
ds. W.J. Karels; **Gouda** 19.00 uur ds.
P.J. de Raaf; **Goudswaard** 15.00 uur

ds. J. van Rijswijk; **'s-Gravenpolder**
9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars;
's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds.
J.W. Verweij; **Hardinxveld-Giessendam**
9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart;
Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30
uur ds. M.H. Schot; **Hilversum** 10.00
en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi;
Hoedekenskerke 16.00 uur ds. M.
Boersma; **Hoofddorp** 9.30 en 16.00
uur ds. F. Mulder; **Houten** 18.30
uur ds. W. Harinck; **Kampen** 9.30
uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier en 18.30
uur ds. A. Verschuure; **Kamperland**
10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens;
Kapelle-Biezelinge 10.00 uur ds. N.I.
Ude en 15.30 uur ds. S. Maljaars;
Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. P.
Mulder; **Kesteren** 12.30 en 18.30
uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30
(H.D.) en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst;
Kortgene 14.00 uur ds. G.J. Baan;
Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur (H.D.)
ds. C. Hogchem; **Krimpen aan den
IJssel** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. J.J.
Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 en 18.00
uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00
en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp;
Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. P.
Mulder; **Lelystad** 15.00 uur ds. G. van
Manen; **Lisse** 15.00 uur ds. H. Brons;
Marknesse 19.00 uur ds. A. Schot;
Meeuwen 16.00 uur ds. C. Sonneveld;
Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. A.E.
Brijder; **Middelburg-Centrum** 9.30
uur ds. C. Harinck en 14.00 uur ds.
J. van Laar; **Middelharnis** 9.30 uur
ds. P.C. Vlot; **Mijdrecht** 18.30 uur ds.
W. Visscher; **Moerkapelle** 9.30 en
18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk**
9.30 en 16.00 uur stud. K.L. Blok;
Nieuw-Beijerland 9.30 (H.A.) en 18.00
uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp**
18.30 uur ds. M. Karens; **Nieuwe-Tonge**
15.00 uur ds. P.C. Vlot; **Nieuwer
Ter Aa** 19.00 uur ds. J.B. Huisman;
Nieuwerkerk 15.00 uur ds. M. Blok;
Nisse 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N.
Moens; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur
ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 18.00 uur
ds. P.C. Vlot; **Oosterland** 10.00 uur ds.
J.J. Tanis; **Oostkapelle** 9.30 en 16.00
uur ds. C.J. Meeuse; **Oostvoorne** 14.00

uur ds. J.M. Evers; **Opheusden** 9.30
en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Oppendoes**
15.30 uur stud. H.R. Keurhorst;
Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J.
van Rijswijk; **Ouddorp** 18.30 uur stud.
J. Kroon; **Oude-Tonge** 15.30 uur ds.
J.J. Tanis; **Oudemirdum** 9.30 en 14.30
uur ds. J. Janse; **Poederroijen** 9.30 en
18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal**
9.30 uur ds. M.L. Dekker en 19.00 uur
ds. H. van der Heiden; **Puttershoek**
15.30 uur ds. M.L. Dekker; **Ridderkerk**
9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder;
Ridderkerk-Slikkerveer 15.00 uur ds.
J. IJsselstein; **Rijssen-Noord** 9.30 en
18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West**
9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. P.D. den
Haan; **Rijssen-Zuid** 14.30 uur ds. A.T.
Huijser; **Rilland-Bath** 18.30 uur ds. M.
Boersma; **Rotterdam-Alexanderpolder**
19.00 uur ds. W.A. Zondag; **Rotterdam-
Centrum** 15.00 uur ds. J.M.D. de
Heer; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30
en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer;
Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur
ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en
18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel**
10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. Beens;
Sint Annaland 9.30 en 18.30 uur ds.
J. de Kok; **Sint Philipsland** 18.30 uur
ds. C. van Ruitenburg; **Soest** 9.30 en
16.00 uur ds. W. Silfhout; **Spijkenisse**
10.00 en 15.00 uur stud. W. de Jong;
Sprang-Capelle 19.00 uur ds. H.E.P.
Fortuijn; **Terneuzen** 18.00 uur ds. A.E.
Brijder; **Terwoude-De Vecht** 14.30
uur ds. S.W. Janse; **Tholen** 10.00
en 15.30 uur ds. C. van Ruitenburg;
Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.D.)
en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel**
10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren;
Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de
Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds.
W. Harinck; **Veen** 9.30 en 18.00 uur
ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en
16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingenveld**
10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers;
Vlissingen 15.30 uur ds. A.P. Baaijens;
Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. G.
Pater; **Wageningen** 19.00 uur ds. G.P.
van Nieuw Amerongen; **Werkendam**
10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch;
Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds.

J. van Laar; **Wierden-Aadorp** 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Woerden** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 9.30 uur ds. M. Boersma; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 15.30 uur ds. A.A. Brugge; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 9.30 en 19.00 uur ds. G. Beens.

DINSDAG 21 JANUARI 2025

Ede 19.30 uur ds. J.B. Huisman; **Nijkerk** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Oude-Tonge** 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Rotterdam-Centrum** 19.45 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Tholen** 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Urk** 19.30 uur ds. A.J. de Waard.

WOENSDAG 22 JANUARI 2025

Aalst 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Berkenwoude** 19.30 uur ds. A.A. Brugge; **Brakel** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **De Valk-Wekerom** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Dirksland** 19.30 uur ds. S. Maljaars; **Drachten** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Elspeet** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Goudswaard** 19.30 uur (voor de GBS) ds. M.G. van Middendorp; **Hilversum** 19.45 uur ds.

M.T. Al-Chalabi; **Meeuwen** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Middelharnis** 19.30 uur ds. M. Karens; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Nunspeet** 19.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Oud-Beijerland** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 19.30 uur ds. J.B. Huisman; **Poortvliet** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Rijssen-Noord** 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Scherpenzeel** 19.30 uur ds. J. Beens; **Terneuzen** 19.30 uur (voor de zending) ds. M. Blok; **Veen** 19.30 uur ds. E. Bakker; **Waardenburg** 19.30 uur ds. G. Pater; **Westzaan** 19.30 uur ds. C. Sonneveld.

DONDERDAG 23 JANUARI 2025

Aalburg 19.30 uur ds. P.C. Vlot; **Alblasserdam** 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Bodegraven** 19.30 uur ds. J.M. Evers; **Capelle aan den IJssel-West** 19.45 uur ds. L. van der Kuijl; **Dinteloord** 19.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Hendrik-Ido-Ambacht** 14.00 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot; **Kootwijkerbroek** 19.30 uur ds. G. Beens; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. G.J. van Aalst; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. W. Visscher; **Nieuwerkerk** 18.30 uur (huw.bev.) ds. M. Blok; **Ridderkerk-Slikkerveer** 19.30 uur ds.

E. Bakker; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Tricht-Geldermalsen** 19.30 uur ds. A.A. Brugge.

ZATERDAG 25 JANUARI 2025

Yerseke 14.30 uur (Aangepaste dienst) ds. C. van Krimpen.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 19 JANUARI 2025

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Zwolle geeft met diepe droefheid en ontroering kennis van het overlijden van zijn geliefde oud-herder en leraar

C. Vogelaar

in de leeftijd van 82 jaar.

Van 2007 tot 2011 heeft hij onze gemeente in alle liefde en getrouwheid met de hem geschonken gaven mogen dienen.

De Heere ondersteune zijn vrouw en de achtergebleven kinderen en kleinkinderen in dit verlies en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad:
Preses: J.G.L. Post
Scriba: A. Ruitenberg

Zwolle, 11 januari 2025

Ervaar de rust van de Veluwe! Boshuis Elspeekt biedt u comfort en gezelligheid. Een plek om bij te komen, voor jong en oud. Meer info en reserveren: **boshuiselspeekt.nl** of 06-49496699

Bent u ook op zoek naar mooie raambekleding? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op **wiltraamdecoratie.nl**

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

ook voor akoestische vraagstukken

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Bureau Mark.

**Luisteren,
met oog voor elkaar.**

Psychosociaal therapeut
mark@bureau-mark.nl

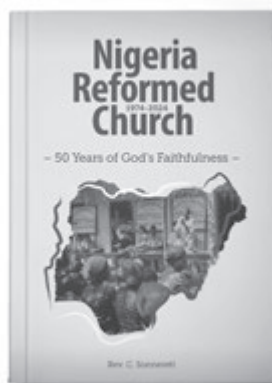
+31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

Ds. C. Sonneveld

Nigeria Reformed Church

50 Years of God's Faithfulness
1974-2024

Een indrukwekkend boek over de geschiedenis van de Nigeriaanse kerk, die ontstaan is als vrucht op het zendingswerk in Izi. De geschiedenis wordt beschreven in vijf perioden tot en met 2024. Elk deel heeft diverse secties met bronvermelding en appendices.

De netto-opbrengst is volledig bestemd voor de Stichting Lamp & Word

Het boek is in het Engels geschreven, telt 597 pagina's, kost € 49,95 (excl. € 6,95 verzendkosten) en is te bestellen via info@lampandword.com

Geniet van warme gastvrijheid in onze **B&B in Elspeet**. Boek nu: 0613450569
www.bbochtendgloren.nl

Betrokken en vertrouwd!

Hulp bij levens- en gezinsvragen, vanuit een christelijke identiteit.

▼

hulpverlening relatie & gezin
toerusting mediation & coaching
schoolmaatschappelijk werk

www.stichtingdevluchtheuvel.nl • 0113 - 213 098

Vakantiewerk en/of bijbaan

Cedrah
Wonen - Zorg - Diensten

Wil jij een vakantiebaan waarin je verschil kunt maken voor de ander? Kom dan werken bij één van de locaties van Cedrah! Wij maken het verschil door een thuis te bieden voor ouderen, vanuit de Bijbelse opdracht om naar elkaar om te zien.

Werkervaring
opdoen

Dankbaar
werk

Flexibele uren

Goed salaris

Locatie Eben-Haëzer in Middelburg biedt GRATIS verblijf aan vakantiekrachten zorg die ver weg wonen!

www.cedrah.nl/werkenbij

Zoek je een leuke vakantiebaan?

Kijk op werkenbijdeschutse.nl

- Voor de meivakantie & zomervakantie
- Flexibel werken wanneer het jou uitkomt
- Geen diploma nodig, alleen jouw inzet!
- Werk in de Dagbesteding, Keuken, wasserij of huishouding

De Schutse

Zorg wat er écht toe doet

Neem contact op met onze recruiter Mirjam Hardeman, 06 393 675 89 of scan de QR

HUIZE Winterdijk

Word jij onze nieuwe collega?
 Helpende Plus
 Verzorgende IG (PG)
 Verpleegkundige

Wat hebben wij te bieden?
 Meer dan wij hier kunnen beschrijven, neem snel contact op!

Durf jij het aan?
 Scan de QR of bel 0182-680000

werkenbijwinterdijk.nl

Bruinisse: Boek nu uw vakantie op onze gezellige camping!

Nieuw chalet in de verhuur. Kijk op www.dewelblok.nl Tel. 0111-482523

Rien Mouw en Arthur de Jong in Molen de Zwaluw te Kesteren.

Zaterdagmiddag 25 januari.
 Zie www.arthurdejong.nl

WIL JIJ OOK BREKEN MET JE VERSLAVING?

safety for addicts

Wacht niet langer!

Er is hulp voor jou en jouw naaste(n).
 Met oog en hart voor identiteit.

085 – 06 01 964
www.addisa.nl

Invent
 automatische deuren

COMMERCIEEL MEDEWERKER

SOLICITEER NU!

Kerntaken en verantwoordelijkheden

- Opstellen van offertes en contracten
- Onderhouden van klantrelaties
- Waarborgen van telefonische bereikbaarheid
- Verantwoordelijk voor marketing
- Administratieve werkzaamheden
- Optimaliseren van werkprocessen

Profiel

- Voor deze functie zoeken wij een enthousiaste, flexibele en pro-actieve kandidaat voor 38 uur per week
- Bij voorkeur woonachtig in de regio Alblasserwaard en omstreken

078-2000285

www.invent-automatische-deuren.nl Bleskensgraaf info@invent-automatische-deuren.nl

De Schutse

Zorg wat er écht toe doet

Je eigen werktijden kiezen?

Kom werken bij De Schutse

Ben je op zoek naar een baan in de zorg met de flexibiliteit die past bij jouw leven?

Bij De Schutse bieden we je de unieke kans om zelf je werktijden te kiezen!

Parttime, fulltime of iets daartussenin; wij denken graag je met mee. Wij hebben de volgende vacatures:

Planner

Keukenassistent

Vakantiemedewerkers (mei- en zomervakantie)

Ambulant Begeleider

Jeugd- en Gezinsprofessional

Kwaliteitsmedewerker Arbeid en Milieu (KAM)

Verpleegkundig specialisten

Persoonlijk Begeleider(s)

Teamleider(s)

Klinkt dit als iets voor jou? Kijk op onze website www.werkenbijdeschutse.nl voor de uitgebreide vacatureteksten of neem direct contact op met onze recruiter Mirjam Hardeman (06 39 36 75 89) of mail naar werkenbij@deschutse.nl

LM VAN MANEN
kerkinterieurs

WWW.KERKINTERIEURS.NL

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarque
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

- * Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
- * Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
- * Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

ACTIVITEITEN

Eenzaamheid die ik ervaar rondom Turner

Voor meisjes en vrouwen met het Syndroom van Turner en hun familieleden

Zaterdag 1 februari – 10.00 uur | Woerden | Lisanne Voorwinden

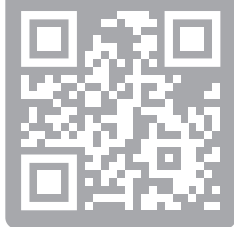
Relatievorming en autisme

Jongeren tussen de 16 en 25 jaar met autisme en een (boven) gemiddelde intelligentie

Zaterdag 8 maart – 10.30 uur | Woerden

Helpende Hands adviseert en ondersteunt mensen met een beperking en hun naasten in hun zoektocht naar zorg of ondersteuning die aansluit op de hulpvraag. Wat kunnen we voor jou betekenen?

Voor meer informatie en aanmelden:
0348 48 99 70 • info@helpendehanden.nl
www.helpendehanden.nl

Sluit je aan bij onze
flexpool en ervaar het
beste van twee werelden.
Kijk op siloh.nl/flexpool

afwisseling
flexibiliteit

vrijheid

ontwikkeling
eigen regie

**Dat staat vast.
Bij Siloah.**

Teken nu voor herdruk van:

Christus verhoogd, ds. C. Harinck.
Van wie was de preek?, N. Verdouw,
Niets bij geval (watersnood), Spurgeon,
Gids naar de hemel. www.ramshoorn.nl

Vegan D (vit. D) van Neolife: voor sterke
botten en tanden, soepele spieren,
verhoogt de weerstand.
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

Ervaar rust tussen de Scheldes in Zeeland!
B&B De Bakkeet | Kijk voor
beschikbaarheid op www.zeeuwsoefje.nl
Of neem contact op via 0621833003

LEVENSWIJS

Diepe lessen uit het
bijbelboek Prediker,
door ds. A.T. Vergunst

**BIJ HET GEOPENDE
WOORD**

Dagboek voor 2025,
door predikanten van
de Ger. Gem.

Voor iedereen die wil blijven lezen!

Kent of bent u iemand die niet goed (meer) kan lezen? De CBB biedt een collectie met christelijke uitgaven voor blinden en slechtzienden.

Meer weten?

Kijk op www.leesbutler.nl of vraag onze gratis catalogus aan via onze Klantenservice (0341 565477 of klantenservice@cbb.nl).

Paul Krugerweg 39, 3851 ZH Ermelo • 0341-56 54 77 • **WWW.CBB.NL**

**Word ook de baas over
jouw stress en onrust!**

Mét garantie op resultaat!

Heb jij genoeg van onrust, stress,
spanning, gejaagdheid, angst,
paniek en somberheid?

En ben jij op zoek naar ontspanning,
rust in je hoofd en
weer lekker in je vel zitten?

Albert van den Beyer

www.stressnonrustdebaas.nl
tel. 06-25081102

Wil jij je goede voornemens omzetten in actie?

Doe dan gratis mee met mijn online workshop:

'Weg met je onrust!'

Op 23 januari om 10 uur.

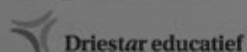
Meld je snel aan via de website of scan
voor meer informatie en aanmelden!

HARKES
Begravenissen
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Driestar hogeschool

*'Ik doe het **voor** de
leerlingen, voor hen wil
ik een **goede docent** zijn'*

Laurene Aarnoudse - student leraar Nederlands

Wil jij ook lesgeven?
Bezoek onze open dag
op 8 februari!

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel 0180 - 426955

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen
en Apeldoorn (nieuw)

Kraamzorg in een vertrouwde sfeer

Tevredenheid door kwaliteit,
met behoud van identiteit.

Meer informatie: 0187-48 91 73
Aanmelden: www.shgzorg.nl

Op vakantie naar Canada? Kijk op
www.CanadianHolidayRentals.ca voor
accommodaties en autoverhuur.

Dringend woonruimte (huur of koop)
gezocht jong echtpaar 30+. Langbroek
±20 km of Rhenen ±20 km. 06-20898317

Adullam zoekt

Teamleiders Veldheim

Ben jij de betrouwbare en visiegetrouwe teamleider die Veldheim zoekt? We hebben ruimte voor nieuwe teamleiders op verschillende groepen!

Meer informatie

Bekijk deze en andere vacatures op adullam.nu/vacatures.
Neem voor meer informatie contact op met Peter Verloop:
pnverloop@adullam.nu of 06 27 14 02 38.

Adullam

leren | wonen | werken

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul,
ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

**Bijdragen van medewerkers, boeken
ter recensie en vragen voor de rubriek
'Vraag en antwoord' naar:**

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,95 per mm.
Familieberichten € 0,50 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

33

Kleuren

Je hebt op school vast het vak tekenen op het rooster staan. Misschien is het wel een examenvak voor je. Tijdens de tekenlessen heb je in ieder geval vitleg gekregen over de kleurencirkel.

Kleur geeft accent aan een schilderij. K(l)eurige kleding kan uitstraling hebben. Kleuren hebben ook betekenis. Ik las ergens dat groen de kleur van rust is. Blauw is de kleur voor vertrouwen en rood staat voor energie. Hoe dan ook, kleuren zeggen iets.

Kleuren kun je ook mengen. Blauw, geel en rood zijn de basiskleuren. Als je geel en rood mengt, ontstaat de kleur oranje. Voeg je aan blauw de kleur rood toe, dan krijg je paars. Zou je blauw en geel mengen, dan krijg je een groentint. Aan deze mengkleuren zou je weer andere kleuren kunnen toevoegen. Zo ontstaat er een heel uitgebreid kleurenpalet met oneindig veel mogelijkheden.

In de Bijbel spelen kleuren een belangrijke rol. Denk alleen maar aan de inrichting van de tabernakel en de priesterkleding. Dat moet een prachtig en indrukwekkend geheel van kleuren geweest zijn. Heb je er weleens over nagedacht welke kleur je krijgt als je rood aan zwart toevoegt?

Bijzonder dat de Bijbel op deze vraag antwoord geeft. Zwart met rood gemengd wordt wit! Onmogelijk? Volgens ons kleurenschema wel. Maar vanuit de Heere niet. Iedereen die met oprecht berouw in zijn zondezwarte kleeft tot Hem komt, wast en reinigt Hij. Hoe? Door het offerbloed van Zijn Zoon. En de kleur van bloed is rood. Hoe ziet de Heere dán de zondaar? Rein! Wit! 'Het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt van alle zonde' (1 Joh. 1:7). Zwart met rood wordt wit! Wonderlijke kleurenmengeling. Bekleed met lange witte klederen zal Gods Kerk Hem de lof toebrengen tot in eeuwigheid. Welke kleur heeft jouw kleeft? ♦

Leestip: Openbaring 7:9-17

L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

Een dominee in de gevangenis

Twee boeken worden van de kansel gegooit

De mensen in de kerk kijken bezorgd naar de kansel. Wat is er toch met de dominee?

'Gemeente', klinkt de stem van ds. Ledeboer door de kerk: De regels van het Algemeen Reglement van onze kerk, die in de plaats gekomen zijn van de Dordtse Kerkorde, zijn niet goed! Koning Willem I heeft het Reglement goedgekeurd in 1816, maar er staan dingen in die tegen Gods Woord zijn! Onze God is de állerhoogste Koning. Hem moeten we gehoorzamen! De Heere is een jaloers God op Zijn eer! Is het niet vreselijk, dat het Reglement ons voorschrijft dat wij in de kerk gezangen moeten zingen waarin staat dat wij onszelf kunnen bekeren! Góð moet ons bekeren, en anders zullen wij verloren gaan. U hebt maar één ziel! Als u zich bedriegt, kunt u het niet overdoen!

De dominee kan even niet verder. Hij is zó ontdaan. De mensen kijken elkaar gespannen aan.

Wouter kijkt voorzichtig naar grootmoeder die naast hem zit. Ook zij heeft tranen in de ogen.

'O, gemeente,' zegt dominee Ledeboer, 'ik wil u eerlijk belijden dat ik dat Reglement heb ondertekend, terwijl ik niet wist wat er in stond. Dat had ik nooit mogen doen. Dat is mij tot schuld geworden. Dat heb ik de Heere ook mogen belijden. Maar de Heere heeft met mij niet gedaan naar wat ik verdiend heb. Hij heeft in mijn hart gezegd: "Gij nu, Mijn schapen, schapen Mijner weide, gij zijt mensen, maar Ik ben uw God, spreekt de Heere HEERE." Moeten wij de Heere dan nog langer ongehoorzaam zijn? Mogen we nog langer menselijke wetten stellen boven Gods wetten? O, ik kán het niet! Heden - 8 november 1840 - verwerp ik het Reglement én de gezangenbundel.'

Driftig pakt hij de twee boeken die op het randje van de kansel liggen, en gooit ze met een zwaai naar beneden! Met een doffe plof vallen de gezangenbundel en het Reglement naast de preekstoel op de grond! ♦

Vraag en antwoord

door
ds. Labee

Volle verant- woorde- lijkheid

Wordt in de prediking nog wel de volle verantwoordelijkheid van de mens aangewezen?

Lijdelijk

De vraagsteller las een indringende bewering die we hier eerst herhalen: "In reactie op het optimistische mensbeeld van de Verlichting, de brave-hendrikencultuur van de achttiende eeuw, in reactie op de leer van de veronderstelde wedergeboorte en de neem-Jezus-aan sessies van evangelische stromingen, zijn predikanten uiterst huiverig geworden om de volle verantwoordelijkheid te proclameren. Al dan niet in termen van 'mocht-het-eens-gebeuren', wordt eenzijdig de nadruk gelegd op de machteloosheid van de mens. De gebiedende wijs, waarmee Jezus Zijn prediking op aarde begint: 'Bekeert u en geloof het Evangelie' (Mark. 1:15) wordt niet meer gehoord". Dat bracht tot de vraag of deze stelling ook waar is voor de prediking onder ons: 'Wordt in de prediking nog wel de volle verantwoordelijkheid van de mens aangewezen?'

Het zal duidelijk zijn dat het een zeer ernstige zaak zou zijn als dit *niet* zou geschieden. Dan zou de prediking kunnen vervallen tot een beschrijvende prediking. Ook zou elke zondaar daarmee als geheel 'lijdelijk' worden beschouwd en komen we in het vaarwater van mensen die graag spreken over 'afwachten'.

Maar we menen dat het gelukkig zo onder ons niet is. Natuurlijk, als reactie op allerlei oppervlakkige godsdienst (ontstaan door bovengenoemde dwaalleer) zal de prediking wel wat 'gekleurd' zijn. En de weg die de Heere in het persoonlijk leven van een prediker ging, zal zeker merkbaar zijn.

Maar een Bijbelse prediking is een prediking die de 'volkomen doodstaat' van de mens nasprekt en de 'volle verantwoordelijkheid' aanwijst. Eerbiedig blijven we beide werkelijkheden aanwijzen. Daarbij worden we gesteund door 'constanten' in onze gemeentekring. We doelen daarmee op de prediking uit de Heidelbergse Catechismus die al vele eeuwen elke zondagmiddag of -avond

klinken mag. Welke aanslagen er ook op de leer worden gedaan, in onze gemeentekring blijven de woorden uit 1563 (!) over ellende, verlossing en dankbaarheid, over de doodstaat van de mens en zijn verantwoordelijkheid onveranderd klinken van rustdag tot rustdag. En het is niet voor niets dat onze handleiding voor de kerkvisitatie brengt bij de vraag of er in de leediensten ook 'oude schrijvers' worden gelezen. Ook daarmee is de lijn met de prediking van alle tijden en plaatsen enigszins 'geborgd'.

Verantwoordelijk

De bekende Prins der predikers, Spurgeon (1834-1892), noemde die twee polen 'verkiezing en verantwoordelijkheid' of de 'doodstaat van de mens en zijn verantwoordelijkheid', vrienden. Ze zijn niet hetzelfde maar hoeven niet verzoend te worden. Laten we ophouden met het plakken van de sticker 'lijdelijkheid' als het accent eens wat meer valt op Gods verkiezend welbehagen en het opplakken van die andere sticker 'activisme' als mensen dringend gewezen worden op hun verantwoordelijkheid.

De hoogste Profeet en Leraar spreekt zo heel onbevangen en ernstig over beide zaken. In Johannes 6 vers 44 lezen we bijvoorbeeld: 'Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke'. Maar we lezen ook in vers 40 van Johannes 5: 'En gij wilt tot Mij niet komen opdat gij het leven moogt hebben'.

Lezer(es), leerde u al - bij het ontdekkend licht van Gods Geest - uw radicale doodstaat en verlorenheid kennen? En is de klemmende oproep 'bekeert u en geloof het Evangelie' al doorgedrongen in uw hart? Allereerst, bracht het u aan de voeten van een rechtvaardig God, Die alles kan schenken wat Hij beveelt? Want dat Godswerk, zonder ons, in ons, gaat voort om Jezus' wil. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.